

NOV KORAK FLRJ V POGLEDU MEDNARODNE TRGOVINE

PODPISAN JE NOV DODATNI SPORAZUM MED F.L.R.J. IN REPUBLIKO ARGENTINO

V petek 20. t.m. sta bila v Buenos Airesu podpisana med FLRJ in Republiko Argentino dva dodatna protokola k trgovinskemu sporazumu, kateri je bil podpisan 7. junija 1948.

V imenu FLRJ je dodatna protokola podpisal polnomočni Minister tov. Nikola Popović in v imenu argentinske vlade so podpisali Minister zunanjih zadev g. J. Paz, Minister gospodarstva g. Cerijo, finančni Minister g. Gomez Morales ter ekonomije g. Dr. Ares. Prisostvovali so tudi drugi visoki funkcionarji navedenih ministerstev in Centralne Banke, kakor tudi poslanstva ter izaslanstva FLRJ v Buenos Airesu.

Poleg raznih sprememb in dodatkov, ki stojijo v podpisanih protokolih, sta se FLRJ in Argentina dogovorile, da bodo izmenjavale proizvode, katere spodaj navajamo, da razvidimo važnost podpisanega sporazuma, kateri dokazuje gospodarski napredek naše države FLRJ v pogledu mednarodne trgovine.

V podpisanem dodatnem protokolu stoji, da bo FLRJ nabavila v Argentini sledeče proizvode v dolarski vrednosti: slane in suhe kože za 8.400.000 dol., ovčje in kozje kože za 250.000 dol., umazane in prane volne za 6 milj. 600.000 dol., laneno olje za 700.000 dol., tungovo olje za 180.000 dol., industrijski loj za 600.000 dol., kvebračev ekstrakt za 350.000 dol., žime in krina za 20.000 dol. ter razne kmetijske proizvode za 3.000.000 dolarjev.

FLRJ bo izvozila v republiko Argentino sledeče proizvode istotako v dolarski vrednosti: svinca 900.000 dol.,

bakra 320.000 dol., fero-kroma 15.000 dol., živega srebra 15.000 dol., amijanta ali azbesta in amijanta ali azbesta v prahu 60.000 dol., pečenega magnezita 50.000 dol., cementa 3.300.000 dol., koustične sode 400.000 dol., "navadne" sode 200.000 dol., kalciumkarbita 480.000 dol., modre galice 120 tisoč dol., kalcijevega potasnega metabisulfitu 10.000 dol.; raznih kemijskih proizvodov: galun, aluminijev oksit, bismut in njegove soli, itd. ter zinkov oksid 300.000 dol., namizne steklenine 20.000 dol., eterična olja 10.000 dol., piretrev 45.000 dol., raznih zdravilnih zelišč 60.000 dol., alkaloidne in razne soli 180.000 dol., opija na splošno 30.000 dol., špirta 30.000 dol., papirja za cigarete 80.000 dol., suhe gobe 75.000 dol., hmelja 500.000 dol., orehov 80.000 dol., tobaka v listih 1.150.000 dol., koprje 750.000 dol., šip z žico 20.000 dol., smrekovega lesa 8.000.000 dol., rezanega hrastovega lesa za izdelavo sodov 1.500.000 dol., bukovega lesa 190 tisoč dol., orehovega in topolovega lesa 30.000 dol., nesestavljenih bučev in sodov 90.000 dol., žabljev za podkove 60.000 dol., srpov in kos 50.000 dol., aluminijevega bauksita 90.000 dol., ročajev za metle 100.000 dol., ter raznih proizvodov kakor: knjige, mramor tip Karara, črni granit in kinematografski filmi v vrednosti 200.000 dol.

V podpisanih dodatnih protokolih je torej določena ekonomska izmenjava med FLRJ in Republiko Argentino, ki bo v veljavi do 31. decembra 1951 in sicer za vsoto 44.675.000 dolarjev. FLRJ bo izvozila v vrednosti 21.575.000 dolarjev, medtem ko bo Argentina za 23.100.000 dolarjev.

Odpotovala je iz Buenos Airesa trgovinska misija F.L.R.J.

Ko je bil zaključen in podpisan dodatni protokol med FLRJ in Argentino, je s tem trgovinska misija naše domovine dovršila njeno nalogo. Člani misije torariši Marjan Kunc, Filipović in B. Djordjević so odpotovali v četrtek 26. januarja.

Trgovinska misija bo obiskala Perú,

Čile, Meksiko in razne druge države, kjer namerava izvršiti razne trgovinske sporazume. Pri odhodu na letališču Ezeiza so tovariše pozdravili razni funkcionarji poslaništva ter trgovinskega izaslanstva FLRJ v Bs. Airesu ter drugi rojaki jugoslovanske naselbine.

Poslovil in odpotoval je tov. minister Popović

Tov. Minister Nikola Popović, šef jugoslovanske trgovinske misije je pripravil pred odhodom poslovilni večer, ki se je vršil v soboto 28. t. m. v prostorih Poslanstva FLRJ v ulici Charcas. Na ta poslovilni večer je bilo poleg glavnih funkcionarjev poslaništva ter trgovinskega izaslanstva povabljenih krog 70 tovarišev naše jugoslovanske naselbine iz Buenos Airesa in okolice.

Na tem poslovilnem večeru se je povabljenec postreglo z mrzlo večerjo in ob zaključku te je imel tov. Minister Popović govor, o katerem bomo podrobneje poročali v prihodnji številki našega lista.

Ob 10 uri zvečer se je tov. Popović poslovil in je vsem prisotnim stisnil roko v slovo. Pri odhodu so prisotni pozdravili tovariša ministra z burnimi ovacijami in aplavzi.

PO SVETU

OBLETNICA LENINOVE SMRTI

24. januarja 1924 je umrl največji genij človeštva, vodja in organizator boljševiške partije, ustanovitelj Sovjetske zveze Vladimir Iljič-Lenin. Rojen je bil 22. aprila 1870. On je brez pridržka žrtvoval vse svoje življenje za osvoboditev delavcev in kmetov izpod kapitalističnega jarma, izpod oblasti kapitalistov in zemljiških gospodov, za zgraditev socializma.

V SOFIJI JE UMRL PRVI MINISTER V. KOLAKOV

Dne 23. januarja je umrl prvi Minister bolgarske vlade Vasilij Kolarov. Umrl je nagle smrti v 72. letu starosti.

Kolarov je bil najožji sodelavec pokojnega Dimitrova, ki je po smrti tega zavzel njegovo mesto. Štiri dni pred smrtjo je bil Kolarov na zasedanju nove Narodne skupščine ponovno izvoljen za prvega Ministra Bolgarije.

Par dni po smrti in sicer 25. januarja je bilo truplo pokojnega Kolarova, z velikimi slavnostni položeno v grobnico, ki se nahaja ob desni strani mauzuleja, v katerem počivajo smrtni ostanki G. Dimitrova.

26. januarja je bila Indija proglašena kot svobodna in neodvisna republika. Velika Britanija je 179 let nadvladovala to državo, za katere neodvisnost je žrtvoval vse svoje življenje Mahatma Gandi. Na dan proglašanja je izvršil prisego prvi predsednik Indije dr. R. Prasad.

V ZDA imajo že občutno pomanjkanje premoga, katerega se v tem času, ko najbolj pritiska zima, še bolj potrebuje. Prebivalstvo prenaša to pomanjkanje molče, kajti zaveda se, da bi s katerikoli protestom samo škodovalo rudarjem, ki že več tednov stavkajo za zboljšanje svojega položaja. Število stavkajočih je narastlo na 90.000. Industrijalec se jezijo na vlado, čemu ta ne postopa proti stavkajočim, da bi jih pognala na delo, kajti jeklena in železna industrija trpijo veliko škodo in izgube. Vlada seveda premišljuje, kako bi s kakimi obilnimi izvedla pritisk na delavstvo, da bi prenehalo s stavkanjem. Seveda so na vladi tudi možje, kateri imajo tudi gotove koristi pri rudnikih in zato se stvar zavlačuje na škodo ljudstva in delavstva. Če bi nekateri, ki so na vladi ne imeli nobenih koristi pri rudnikih, bi bila stvar takoj rešena, ker priznali bi, kar vsak slepec vidi, da so rudrari do skrajnosti izkoriščani in priznali bi jim, kar zahtevajo.

Rudarski vodja Lewis je pozval rudarje na delo, češ da bo ljudstvo ostalo brez goriva, kar se pa rudarji niso odzvali in zahtevajo, da se jim priznajo njihove zahteve. Lewisu očitajo, da se je prodal gospodarjem in ga bo najbrž nadomestil kak drug delavski vodja.

Anglija namerava kupiti v Argentini še večje količine zmrznjenega in konserviranega mesa, za kar se že vodijo potrebni razgovori.

Trgovina med Južnoameriškimi državami in severno Ameriko se čimbolj izboljšuje, vendar pa ni zaželenih dobičkov. Severnoamerikanci vedno delajo nove načrte kako bi izboljšali svoj dobiček in izmišljujejo se razne trgovinske pogodbe, katere pa nikoli ne pridejo do srečnega zaključka, kajti imeli bi radi blago in denar. Južnoameričani pa so tudi pametni in ne dovolijo magnatom, da se vtihotapijo v njihove države, katere bi potem izkoriščali. Povsod mislijo materialno pomagati, toda le z namenom, da bi politično zavladali in prav zato gredo pogajanja zelo počasi in se najbrže ne bodo nikoli zaključila.

Zloglasni Krupp, največji industrijalec orožja v Nemčiji, je v 79-tem letu moral zapustiti svet. V dveh svetovnih vojnah je oborožil Nemčijo in njene prijatelje ter na ta način povzročil reke solz in milijone mrtvih. Njegova iznajdba so bili topovi in najboljše podmornice, najbrže brzostrelke in najhitrejša letala. Bil je kralj v izdelovanju orožja, kar je v Nemčiji predstavljalo višek stvarstva. Bil je velik prijatelj Hitlerja in še prej cesarja Viljema, toda vsi višji vrhovi vedno vojnojoče Nemčije in nje sosedi, mu niso mogli pomagati, ko je prišla njemu zadnja ura. Moral je zapustiti ta svet, na katerem je s svojo zverinsko iznajdbo pomagal rušiti in moriti.

Še žalostnejše in nesramnejše je, da je vse ogromno premoženje, ki je zgrajeno na vzdihljajih in ruševinah, nedotaknjeno ostalo v rokah Krupovih potomcev, ki bodo prav gotovo nadaljevali z proizvodnjo orožja, podpirani po zapadnih zaveznikih, ki vidijo v Nemčiji pohlepnege leva, kateri hoče ponovno napasti svoje sosede. Med temi je največ Slovanov, ki bi rad iztrebil in pri čemer mu bodo demokratične zapadne velesile pomagale, oziroma mu že pomagajo s svojimi Atlantskimi in drugimi pakti. Prav bi bilo, da bi ti zapadnjaki pogledali nekoliko zgodovine, ki je pravična in nepotvorjena in videli bi kako je izginil Napoleon in pred njim vrsta drugih, pozneje Wilhelm in Hitler ter vsi oni, ki niso računali na žilavost slovanstva, ki jih je obkrožalo. Nemčija, kot vojaško izvežbana sila v srednji Evropi je poklicana, da se vedno bori proti svojim sosedom, kar mora v večini slučajev delati po zapovedi zapadnikov, Slovani pa, ki jo obkrožajo, se seveda morajo braniti. Eni, kakor drugi krvavijo, ker želejo pa tretji. Gotovo pride čas, ko bodo Nemški vojaki spregledali in napravili konec napadanu ter vpostavili mir s svojimi sosedi.

Berlin je menda spet postal točka nemirov. Poročila pravijo, da se stanje vsak dan slabša. Sovjeti ne privolijo zapadnikom, da bi delali kar se jim zljubi Radi tega se zelo jezijo in trobijo v svet, da so Sovjeti neprijateljsko razpoloženi ter da ščitijo le svoje koristi.

PO SVETU

Na Češkoslovaškem je že veliko število katoliških duhovnikov, ki so spoznali, da morajo sodelovati z ljudsko oblastjo, ako hočejo svoji veri koristiti. Zato so zadnje dneve mnogi prisegli zvestobo Ljudski vladi in krščanski veri. S tem so si pridobili med ljudstvom ugled in pripravili mirno življenje, saj bodo dobili od vlade primerne plače, da bodo lahko mirno in brezskrbno vršili njihovo nalogo.

Čehoslovaška težka industrija je v zadnjem času napravila več trgovinskih pogodb z različnimi južnoameriškimi državami, kar ji omogoča lep razvoj in ji zagotavlja polno samostojnost. Izvažava avtomobile, lokomotive, kamjone, motorna kolesa, železniški material, aeroplane, električne motorje itd. Izvedenci pravijo, da je Češkoslovaška prevzela v svetu mesto Nemčiji, katera je bila za izdelavo preciznega orodja in v težki industriji vedno prva.

Moskovska "Pravda" napada britanskega parlamentarca Zilliacusa, češda služi Titovim gospodarjem, anglo-ameriškim imperialistom. "Pravda" in drugi sovjetski listi so o Zilliacusu pisali kar najbolj navdušeno vse do tedaj, dokler se ni postavil odkrito na stran Jugoslavije in obsodil hegemonistično politiko SZ. Zda pa je postal po komintormističnih pojmi, vojni hujskač.

V letu 1949 je Sovjetska zveza vrnila 65.000 nemskim vojni ujetnikov.

V Rimu je 63 letni Giuseppe de Luigi postavil peklenjski stroj pred palačo, v kateri je nastanjen španjolski poslanek, kateri pa ni napravil nobene posebne skode. De Luigi je izjavil, da je postavil strelivo zato, da bi maščeval trpeči španjolski narod.

Spanija je nakupila večje količine pšenice v Avstraliji in namerava radi slabe letine, kupiti nekaj tisoč tonelad tudi v Argentini.

V Boliviji se je pripetila velika letalska nesreča, pri kateri je izgubilo življenje 32 ljudi. 28 je bilo vojakov, ki so služili v zadnji revoluciji in so bili sedaj odpušteni iz službe ter namenjeni domov. Ostali štirje pa so bili od posadke letala.

ZDA so zaprosile Argentino za večje količine svežega sadja, kar jim je bilo takoj odobreno. Sadje, posebno pa hruške Williams bodo ukraane na parnik Rio Primero, ki je zato posebno primerno urejen in bo sadje prepeljal na določeno mesto.

956 telic so pripeljali iz Holandije v Bonavo, ker nameravajo izboljšati živinorejsko pasmo. Med potjo je radi slabih naprav na ladjah poginilo 100 telic. Vendar upajo, da jih bo večina ostala, ker so prevzeli vse mere, da se bodo telice počutile kakor doma.

Sovjetska zveza gradi v severni Nemčiji utrdbe, poročajo razni evropski listi. Otok Ruegen v Baltičkem morju je spremenjen v velikansko oporišče z najmodernejsimi betonskimi zaklonišči zapodornice. S pomočjo nemških strokovnjakov in na tisoče nemških mobilizirancev grade na otoku poskusno postajo za leteče bombe.

V Italiji so stopile v veljavo v začetku leta 1950 nove omejitve svobode tiska. Po novem zakonskem predlogu morajo biti dostavljeni v preventivno cenzuro vsi časopisi in revije 24 ur pred tiskom. Tudi predvajanje najboljših naprednih filmov je cenzura prepovedala.

V Avstriji je danes 102.113 brezposelnih. V decembru je število brezposelnih naraslo za 21.601.

Glavno bolgarsko pristanišče ob Črnem morju, Varna, so preimenovali v "Stalin".

IZ JUGOSLAVIJE

„Črpalni bager Ljubljana“

prvi izdelek jugoslovanske hidromehanizacije

V Jugoslaviji grade ogromne hidrocentrale, kopljejo kanale kot Donava—Tisa—Donava kanal, izsušujejo tako velika močvirna jezera, kot je Skadersko jezero, nasipavajo poplavljenno področje za Novi Beograd. Za tako velika dela so potrebni razni stroji in mehanične naprave. Iz inozemstva so jih sicer nekaj dobili. Jih je pa še vse premalo, niti vsi ne odgovarjajo terenskim potrebam. Pri Novem Beogradu sta dva velika ploveča bagra inozemskega izdelka za črpanje gramoza iz dna Save. Vsak bager je posebej montiran na 25 m

palni bager popolnoma služil terenskim zahtevam. 17. novembra so si bager ogledali predsednik Prezidijske Ljudske skupščine Slovenije Josip Vidmar, predsednik vlade Slovenije Miha Marinko, minister za industrijo Slovenije Marjan Breclj in notranji minister Slovenije Boris Kraigher. Črpalni bager so preizkušali na Ljubljani pri Fužinah v bližini Ljubljane. Zato so mu dali ime "Črpalni bager Ljubljana".

To je naj sodobnejši stroj na področju hidromehanizacije, ki ima velike prednosti. V primeru z bagrom ekskavatorjem je

Črpalni bager Ljubljana

dolgi ploveči ladji in nakopani material odlaga v trup ladje. En tak bager upravlja 25 ljudi. Delo s takimi črpalnicami je neracionalno.

Jugoslovanski strokovnjaki se nenehno ukvarjajo s konstrukcijami za najpopolnejše doma izdelane stroje. Tako so izdelali že rotacijski kopač in univerzalni bager, ki ga uporabljajo tudi za zabilanje pilotov. Inštituti delajo v Jugoslaviji za socialistično skupnost in se za posamezne kapitalistične tvrdke. Zaradi tega je razumljivo, da znanstvenik tako hitro sledijo potrebam jugoslovanske socialistične izgradnje.

V zveznem Turbo Inštitutu sa začeli v začetku l. 1949 s konstrukcijami za prototip črpalnega bagra. Direktorju inštituta univ. prof. dr. inž. Ivo Vuškoviču je pri konstrukciji pomagal inž. Zdenko Marinko, šef laboratorija. Ker so vsi delavci in uslužbenci inštituta požrtvovalno delali, je Zvezna strokovna komisija že v začetku novembra ugotovila, da bo ta domači čr-

petdesetkrat lažji, stroški obratovanja so dvakrat manjši, storilnost črpalnega bagra na delavca pa 2,5 krat večja. Na uro načrpa in prenese 50—90 kub. metra materiala, to se pravi 120 litrov vode na sekundo pod pritiskom 2,5 atmosfer. Za to delo je potreba električna energija 60 Kw. Velika prednost tega bagra je, da lahko električni motor zamenja Dieslov, kjer ni električnega toka. Kakor hitro bodo naprave za manevriranje bagra mehanizirali, bo za upravljanje dovolj troje ljudi. Bistvena izpopolnitev črpalke je, da v njeno notranost ne prodira blato in pesek in ne uničuje njenih delov. Gumijeve cevi z metalnim vložkom so novost, katere material mnogo manj kviri. Sicer pa je prvi črpalni bager, ki so ga izdelali v Jugoslaviji na splošno boljši od podobnih tujih izdelkov.

Ker so prav vsi deli novega črpalnega bagra izdelani v jugoslovanskih tovarnah, je serijska proizvodnja zagotovljena. Bodo omogočili pravočasno izpolnitev petletnega plana, bodo pospešili zgraditev socialistične Jugoslavije.

Doprinos Jeseniške železarne k izgradnji socializma v Jugoslaviji

Delovno kolektiv jeseniške železarne si je z velikimi delovnimi zmagami priboril prvo mesto med kolektivi podjetij črne metalurgije v Sloveniji. V velikih tekmovanjih za višji delovni učinek, so posamezne delovne brigade po več tednov presevale normo za 500%.

Število udarnikov, med katerimi je poleg delavcev tudi mnogo žen in mladine, se večja iz dneva v dan. Od osvoboditve do danes je bilo v tovarni proglašanih že 1750 udarnikov. Samo v letošnjem letu je dala železarna 1098 udarnikov, kar dokazuje, kako naglo se večja število udarnikov. Posamezni med njimi so s svojim požrtvovalnim delom že večkrat zaslužili ta častni naziv. Tako je bila delavka Marija Hafnerjeva, ki dela v zavijalnici, že osmič proglašena za udarnico.

V borbi za dvig proizvodnje, znižanje proizvodnih stroškov in izboljšanje kvalitete proizvodov nudijo podjetju veliko pomoč racionalizatorji in novatorji, ki so v dveh in pol planskih letih dali 686 predlogov za izboljšanje proizvodnje, od katerih jih je uprava sprejela in izvedla 515 ali 90 odstotkov.

Korenik Karl, delovodja v konstrukcijski delavnici je z iznajdbo novega žerjava prihranil na času in materialu nad 370.000 din.

Tuman Slavko je iznašel racionalnejši način izkoriščanja žarične peči. Po njegovem predlogu se teža v peč vložene materiala poveča mesečno za 80 do 100 ton. Prešern Jože, strojnik, je izdelal napravo za čiščenje cevi parnih kotlov. Prej je trajalo čiščenje peči osem ur na posa-

meznika, z uporabo nove naprave pa opravi isto delo eden delavec v 20 minutah.

Poleg raznih naprav in konstrukcij so zlasti važni predlogi, ki krepke domačo proizvodnjo, t. j. da uvajajo uporabo domačih surovin za izdelke, za katere je bil prej uporabljen uvoženi material.

Pri racionalizacijah in novotarstvih sodeluje ves tovarniški delovni kolektiv od vodstva da pomožnega osebja, kar dokazuje, kako tesno je sodelovanje vsega kolektiva.

Z racionalizacijami in novotarstvi je jeseniška železarna prihranila državi 25 milijonov 644.000 dinarjev. To niso morda kakšni veliki izumi temveč brez števila manjših sprememb, popravkov in popravljenih napak, ki pa dajo skupno ogromen doprinos za dvig proizvodnje.

Poleg drugih priznanj so najboljši delavci prejeli za svoje požrtvovalno delo tudi visoke denarne nagrade. 283 delavcev je bilo nagrajenih skupno s 487.465 din. V prepričanju, da z izgradnjo socializma v deželi grade boljše življenje sebi in svojim otrokom, dajejo delavci jeseniške železarne vse moči za ostvartitev petletke.

DROBNE VESTI

Skupina angleških laburističnih poslancev je na potovanju po Jugoslaviji.

7.304 obojencev, ki prestajajo kazni v kazensko popravni ustanovah, je Prezidijska Ljudska skupščina FLJR na predlog vlade pomilostil.

Informbirbojevski in kapitalistični elementi so skušali preprečiti motorni ladji "Srbija" pravočasen odhod iz Marseilla s tem, da so ukazali delavcem, naj zapuste delo, ko so nakladali na jugoslovansko ladjo. Posadka ladje pa je sama natovorila še preostali del tovora — 90 ton — in tako je ladja lahko pravočasno odplula v domovino.

Francoski književniki, ki so bili tri tedne gostje Zveze jugoslovanskih književnikov, so po radiju opisali svoje vtise. Jean M. Domenack je izjavil, da je neresnica, kar pripovedujejo o Jugoslaviji v komunističnem tisku v Franciji ter da je revolucija v Jugoslaviji nerazdružno povezana z resnico, od katere je ni več mogoče rešiti. Novinar Baboulin je dejal, da je Jugoslavija eno samo veliko gradbišče, da se narodi med seboj kale in da s skupnimi naporami odstranjujejo prekletstva zgodovine. Romanopisec Queffelec je govoril, da ga je presenetilo ljudstvo, ki je trdno odločeno graditi socializem. Posebno pa je bil zavzet, ko je videl veliko kulturno dejavnost republik FLRJ.

1.122 invalidov Slovenije je bilo v letu 1949 v zdraviliščih.

Visoke nagrade je vlada FLRJ ob Novem letu podelila raznim zaslužnim znanstvenikom, književnikom in umetnikom.

Motorni brod "Reka" so izdelali v Rotterdamu na Holandskem za Jugoslavijo. Njegova nosilnost je 3.900 ton. Na Holandskem, pa tudi na Norveškem izdelujejo ladje za Jugoslavijo, ki bodo imele do 9.000 ton nosilnosti. Letos bo med drugimi dokončana "Slovenija".

Zadnje zasedanje prve redne Ljudske skupščine FLRJ je bilo 20. januarja. Ta skupščina je nastala iz ustavodane skupščine, ki je bila izvoljena 15. novembra 1945. Takoj po objavi sklepa o razpustitvi skupščine, mandat ji poteče 31. januarja, bo Prezidijska Ljudska skupščina izdal ukaz o razpisu volitev za novo skupščino. Volitve bodo ob koncu marca, prvo zasedanje pa aprila t. l.

PRIMORSKE VESTI

Vandalski napad na otroški vrtec v Nabrežini

Ko je v soboto 7. jan. postrežnica odprla kuhinjska vrata otroškega vrta v Nabrežini, je kar obstala. Po kuhinji je bilo vse razmetano, posoda, hrana in drugo, dve omari pa razbiti. Šla je pogledat v učilnice. Tudi tu vse narobe, igračke, ročni izdelki otrok in učila poškodovana in razmetana po tleh. Zvezki in knjige pa polite s črnilom. Na polici napis s črnilom "W il Duce".

V ponedeljek zjutraj je bilo še hujše. V kuhinji radioparat popolnoma pokvarjen, omari še bolj razbiti, v učilnicah pa še večji nered in uničenje. Odnešena so bila tudi nekatera učila, vsi svinčniki in 70 škatlic barv.

Policija, ki je bila takoj obveščena, je izvršila pregled, vzela odtise in posnetke.

Pohiteli smo na mesto vandalskega uničenja in si podrobno ogledali po-

DROBNE VESTI

Trgovinski sporazum in sporazum o odškodnini za bivšo britansko imovino v Jugoslaviji je bil podpisan v Beogradu. Trgovinski sporazum določa blagovno izmenjavo za dobo 5 let v vrednosti 100 milijonov funtov v obe smeri. Sporazum o odškodnini pa izpopolnjuje sporazum, ki je bil podpisan lani v Londonu. Vlada FLRJ bo plačala z vsoto 506.000 livrov šterlingov letno skozi 8 let.

Na novega leta dan je bilo v reški luki 22 oceanjskih ladij.

Del delavcev iz "Ogradov" bo letos delalo na gradbiščih Nove Gorice, da bo čimprej zrastle novo kulturno, gospodarsko in politično središče Primorske.

Razpravo "O ljudski demokraciji", ki jo je napisal Edvard Kardelj, so izdali v New Yorku v brošuri in angleščini.

Na seji vlade FLRJ sta bila sprejeta predloga zakona o splošnem državnem proračunu za leto 1950 in zakona o splošnem zaključnem računu za leto 1948. Na seji je podal poročilo o delu jugoslovanske delegacije na zasedanju OZN zunanji minister Edvard Kardelj. Vlada je tudi odobrila nagrade zaslužnim delavcem na področju znanosti in kulture.

Novi stalni delegat FLRJ pri OZN dr. Aleš Bebler je odpotoval v New York.

Ameriški znanstvenik Edvard Corsy je na slovesnosti ob obletnici ustanovitve Nobelove nagrade za mir v New Yorku v svojem govoru dejal, da je na svojem potovanju po Jugoslaviji videl, da grade jugoslovanski narodi z nadčloveškimi napori močno gospodarstvo svoje države. Na prošnjo prirediteljev je govoril tudi jugoslovanski veleposlanik v ZDA. 2000 ameriških znanstvenikov, umetnikov, vseučiliških profesorjev in javnih delavcev, med katerimi so bili tudi nobelovi nagrajenci, je govor jugoslovanskega ministra toplo pozdravilo.

Uredništvo "Novega lista" v New Yorku dobiva stalno pisma, v katerih jugoslovanski izseljenci pozdravljajo list in obsojajo kominformistično gonjo držav proti socialistični Jugoslaviji.

Z redom narodnega heroja je odlikoval Prezidij Ljudske skupščine F. L. R. J. 22 borcev, ki so se odlikovali v narodnosvobodilni vojni s posebnim junaštvom.

škodovano pohištvo, uničeni didaktični material in ročna dela nabrežinskih otrok. Skupna škoda znaša okrog 100.000 lir.

Ta najnovejši fašistični, naravnost vandalski napad na naše šole je vzburil med prebivalstvom globoko ogorčenje, ker so se zločinci spravili na naše najmlajše. Napad je bil izvršen dvakrat v presledku nekaj dni in sredi naselja. Otroški vrtec je namreč prav na trgu.

Vse nas sili v prepričanje, da je ta najnovejši vandalski napad tesno povezan z nedavnimi napadi na naše šolstvo. Prebrisani napadaleci so sicer hoteli dobro prikriti svoj pravi obraz, na usper pa so računali in še upajo, da se bodo naše mamice prestrašile in otroci zapustili otroški vrtec.

Po tem kar smo videli in slišali izključujemo, da bi ta napad izvršili otroci. Kvečjemu bi lahko bili to "nadbudni mladeniči", ki so ob pomoči nekoga, ki pozna dobro vse kotičke stavbe, obiskali v prazniškemu dnevu (sv. Trije kralji in nedelja) otroški vrtec in izvršili svoje vandalsko delo.

Pričakujemo, da policija čimprej izsledi krivce in zahtevamo, da jih za tako vandalsko početje pošteno kaznuje.

UPRAVIČENE ZAHTEVE BENESKIH SLOVENCEV

Slovenska Benečija je že 83 let v sklopu italijanske države. Reakcionarni rimski režimi niso pokazali nikoli nobenega poslušanja za šolske in gospodarske potrebe zapostavljenih beneških Slovencev. V narodno osvobodilni borbi so ogromno žrtvovali za svobodo, ki so se zanjo borili najboljši sinovi in hčere Slovenske Benečije s puško v roki. Toda novi oblastniki v Rimu so nas hučo razočarali. Ko je šlo za sklenitev mirovne pogodbe, so obešali razne obljube na veliki zvon. Sedaj pa so obljube pozabljene. Beneški Slovenci se morajo še vedno boriti za osnovne narodnostne in človeške pravice.

Obupne so med drugim cestne prilike. Na vztrajno zahtevo naših ljudi v hrbovitih občinah je bil podeljen kredit treh milijonov lir za popravilo ceste med Mašero in Matajurjem. Denarja pa ni bilo dosti, delo so ustavili. Zaradi tega se je

napotilo zastopstvo v Videm k prefektu, ki je izjavil, da je pripravljen sprejeti ga, vendar brez zastopnika Demokratične fronte Slovencev. Potem ko ga je šef kabineta odslovil, je delegacija sporočila videmskemu prefektu svoje upravičene zahteve. Hkrati je izrazila svoje ogorčenje zaradi pasivnega zadržanja oblasti glede neogibne potrebe popravila ceste Mašera — Matajur. V tem pogledu si je treba vzeti za zgled veliko pozornost, ki jo posvečajo jugoslovanska oblastva tistim beneškim vasem, ki so po mirovni pogodbi pripadle Jugoslaviji.

KLAVRNO MIGANJE Z JEZIKI

Tržaški kominformisti se doslej še niso zavzeli za kulturne potrebe tržaških Slovencev. Krivice, ki so jih deležni Slovenci zadnji čas n. pr. na področju šolstva, jih sploh ne zanimajo. Predstavnik nacionalistične struje v tržaškem občinskem občinskem svetu je zabrusil v obraz kominformističnim občinskim svetovalcem: "V tržaškem vprašanju se strinjate z nami, toda niste dovolj odkriti, da bi to javno priznali." Kominformističnim zastopnikom ni preostalo nič drugega, ko da so šli mimo te ugotovitve z mučnim molkom in klavnim miganjem z jeziki.

Predstavnik rimske vlade je bil že ob svojem obisku v Trstu "prezaposlen" in ni sprejel slovenskih predstavnikov. Tudi sedaj v Rimu ni imel časa. Naše delovno ljudstvo pa terja odgovor na prašanje, če vlada sploh misli spoštovati obveze, ki jih ima glede narodnih manjšin. Zelo se pa motijo rimski gospodje, če pričakujejo, da bodo kleče prosili za drobtinice. Miloščine ne maramo, terjamo le svojo pravico. Za nas pa obljube niso važne, ampak njihove izpolnitve. Svoje šole in organizacije bomo držali toliko časa, dokler bomo sami hoteli.

ZOPET KOŠ OBLJUB

Dolgotrajno je bilo tavanje zastopnikov Demokratične fronte Slovencev, ki so šli v Rim protestirat zaradi nedavnih napadov in krivičnega postopanja proti slovenskemu šolstvu v Gorici. Prehodili so neštete poti od državnega podtajnika in tajnika prosvetnega ministrstva pa do odseka za obmejne probleme pri predsedstvu vlade v Rimu. Obljubili so jim, da bodo spomenico takoj preučili in na njo odgovorili. Doslej pa odgovora ni bilo in vprašanje je, če so preučili protestno noto.

Zastopnik ameriškega tiska, ki je prosil slovenske delegate za razgovor, se je zelo čudil, ko je izvedel, kako sabotirajo oblastva reakcionarnega režima v Rimu vse obveznosti, ki jih imajo glede na določbe mirovne pogodbe.

MED NAŠIM LJUDSTVOM

V Renčah pri Gorici so slovesno odkrili spomenik padlim borcem in talcem. Spomenik so izklesali zidarji iz Renč, vasi ki je bila ena najaktivnejših na Primorskem v času narodno-osvobodilne vojne. Svečanosti se je udeležil tudi minister Ivan Regent.

V goriškem občinskem svetu je občinski svetovalec Demokratične fronte Slovencev tov. Poglavec terjal pojasnila v važnih vprašanjih slovenskega šolstva. Slovenskim otrokom v Ločniku je treba nuditi primeren šolski prostor. Otroški vrtec v nekdanjem Alojzijevešču so oblasti ukinile. Za nad 50 otrok v podgorskem otroškem vrteu skrbi samo ena vrtnarica.

Huda prometna nesreča se je 21. decembra pripetila v Nabrežini. Avtobus podjetja "Carsica", ki ga je vodil 19-letni šofer Emil Ferluga s Kontoyela, je od strani zadel v kamjon Angela Caharije. Leva stran ogrođja kamjona se je zaplčila v ogrođje autobusa in ga takorekoč prerezala. Pri tem so bili smrtno ranjeni potniki, ki so sedeli na oni strani. Najprej je zaradi poškodb umrla 23 letna učiteljica Marija Bitežnik, kmalu nato 35 letni avtobusni sprevoznik G. Mazzuchi. Kasneje sta umrla še S. Tullio in 31 letna škrk Kristina iz Trnince. Več potnikov je bilo tudi ranjenih.

Dijaki, ki obiskujejo učiteljske v št. Petru ob Nadiži v Slovenski Benečiji, terjajo slovenščino kot prosti predmet, ker jim bo bolj koristil kakor angleščina ali francoščina.

V tržaško pristanišče so pripluli štirje jugoslovanski parniki "Radnik", "Srbija", "Zagreb" in "Sarajevo". Dogodek je vzbudil navdušenje tržaških delovnih množic in prisrčen pozdrav njihovih zastopnikov.

Deset najboljših slovenskih grafikov je razstavilo svoje umetnine v razstavnih galerijah v Trstu.

V Trstu so zasebni oblastniki omejili potrošnjo električne energije.

Koroški pevci so obiskali Trst in nas navdušili s svojo pesmijo. Ogledali so si tudi tiskarno Tržaškega tiskarskega zavoda.

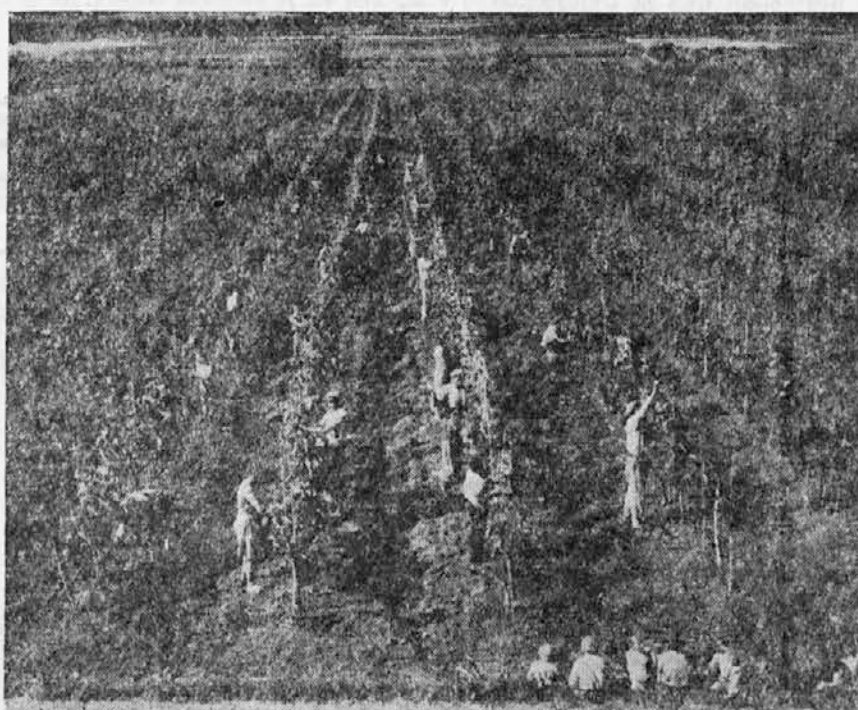
Goriški monarhisti so poslali županu v Gorici spomenico, v kateri izražajo svoje nerazpoloženje proti upravičeni zahtevi slovenskih goriških davkoplačevalcev po dvojezičnosti.

V Gorici so umrli: 52 letna gospodinja Francka Škoda por. Vižintin, 9 letni dijak Lucijan Milost, 78 letni Andrej Draman in 67 letna Milka Kristančič. V Podgori je preminila tov. Legiša, ki je bila dolgo vrsto let holničarka v goriški umobolnici. Bila je marljiva delavka v naših organizacijah.

V Števerjani je umrl 60 letni Ivan Knez. Pokojnik je bil zaveden in napreden Slovenec. Na njegov pogreb je prišel tudi brat Karol, ki živi v Jugoslaviji, pa so ga aretirali in preprečili, da bi se udeležil bratovega pogreba.

V Trstu so umrli: 37 letna Evgenija Kocjančič, 53 letna Marija Šimonič, 67 letni Franč Bale, 76 letna Marija Kerl, 52 letni Ferdinand Ferluga, 81 letna Amalija Likan, 72 letna Antonija Mlekuž, 21 letna Josipina Sepič, 71 letna Marija Gustinčič, 64 letni Anton Vertovec in 54 letna Marija Ferluga.

ZADRUŽNIŠTVO V SLOVENIJI NAPREDUJE

Na delu v zadrugi nem vinogradu

STE IZVRŠILI VASO DOLŽNOST?

Imate poravnati naročnino

za **SLOVENSKI GLAS**

SLOVENSKI GLAS

Redacción y Administración: Calle Cervantes 3039

Director: LADISLAV ŠKOF — Administrador: VICENTE SUBAN

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pínsón 1639.

Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.

Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.

Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Lorañaga 2235.

31 de Enero, Año del Libertador General San Martín, 1950 — No. 43

La política exterior de la nueva Yugoslavia

Hablando en la VIII sesión ordinaria del Parlamento yugoslavo, el Ministro de Relaciones Exteriores de la República Federativa Popular de Yugoslavia, compañero Edvard Kardelj, hizo una exposición sobre la política exterior de nuestro país.

En primer lugar queremos destacar, como lo hizo el mismo compañero E. Kardelj, que la política exterior de nuestra Patria se guía sobre las siguientes bases: "La política exterior de Yugoslavia debe ser fundamental, es decir, tiene que defender aquellos principios que representan lo esencial en sus conceptos pacifista y socialistas. Además la política exterior de Yugoslavia debe ser concreta y llena de iniciativas, y finalmente ella debe ser clara y abierta para que sea comprendida fácilmente por todos los pueblos en el mundo; hecho que aportará para destrozarse los argumentos de todos aquellos que trataran de desfigurarla".

Refiriéndose a la cuestión de la acción antiyugoslava, dirigida por el Cominform, el compañero Kardelj destacó que ella se manifestó, ante los ojos de todo el mundo, en su verdadero color: se demostró como una abierta tentativa de agresión que tiende hacia la negación del derecho de autodeterminación e igualdad, y el aniquilamiento de la independencia de los pueblos de Yugoslavia, y su sometimiento a la hegemonía de un país extranjero. Sin duda alguna que la posición hegemónica, que buscan los dirigentes de la Unión Soviética en el mundo socialista, representa hoy día, el más grande obstáculo para el desarrollo de las relaciones igualitarias entre los países del mundo, impidiendo de esta manera el acercamiento y la colaboración entre ellos.

Abandonar la lucha de los pueblos de Yugoslavia —dice el camarada Kardelj— por la independencia significaría, no solamente la traición de la lucha revolucionaria de la clase obrera yugoslava y de todo el pueblo yugoslavo, como también el sometimiento a la hegemonía extraña y la conservación del retraso económico de nuestro país, sino también el fortalecimiento de las tendencias antidemocráticas en el mundo, las que pueden florecer —como se puede ver— también en el suelo socialista.

El compañero Kardelj destacó también que el entredicho entre los dirigentes soviéticos y la Nueva Yugoslavia ha dejado hace tiempo de representar un entredicho de ideas, transformándose en una seria amenaza por la independencia y la paz de los pueblos de Yugoslavia. De esta manera este entredicho ha obtenido su lugar determinado en las actuales relaciones internacionales, y no se la puede entender más como una acción aislada dentro de las relaciones soviético-yugoslavas.

La acción antiyugoslava del gobierno soviético y los gobiernos de los países de la democracia popular —ha destacado el compañero Kardelj—, asestó un serio golpe a las fuerzas de la paz en el mundo, porque debido a esta acción agresiva de los mencionados gobiernos se ha demostrado claramente que existe una seria divergencia entre sus palabras y los hechos.

Tocando el punto referente a la posición tomada en la IV Asamblea General de la O.N.U., el compañero Kardelj ha destacado que la delegación yugoslava no podía pasar calladamente sobre algunos hechos, que se refieren a las relaciones yugoslavas-soviéticas, ya que el mismo gobierno de la U.R.S.S., sirviéndose de bombos y platillos, expuso este problema ante todo el mundo; y por otra parte, porque se consideró necesario exponer la esencia de las actuales relaciones internacionales para que de esta manera millones de hombres laboriosos del mundo puedan comprenderlas y de esta manera lleguen a saber cómo se debe luchar por la paz y mejores relaciones entre los pueblos del mundo.

Es conocido ya en todo el mundo que esta posición de la Nueva Yugoslavia en la IV Asamblea General de la O.N.U., como también su elección en el Consejo de Seguridad de la misma, servía a los elementos cominformistas para desatar una furiosa campaña contra nuestro país, afirmando que la Nueva Yugoslavia pasó definitivamente a integrar el bloque imperialista y a depender de las potencias del oeste.

Pero nosotros podemos decir solamente una cosa —igual como el compañero Kardelj— y esto es: Yugoslavia no entró en el Consejo de Seguridad de la O.N.U. para entregar su independencia o transformarse en el arma de alguna potencia extranjera, sino para fortalecer nuestra independencia.

Finalmente es necesario destacar que la política exterior de la Nueva Yugoslavia no representa amenaza alguna para la independencia nacional de cualquier otro país. Yugoslavia no participa —como lo dice el compañero Kardelj— en ningún bloque agresivo y tampoco tiene tendencias hegemónicas. Ella tampoco tiende a la explotación económica de algún otro pueblo". Por esa misma razón, los pueblos de Yugoslavia están dispuestos a colaborar —sobre las bases de igualdad— con todos los pueblos del mundo, pero no aceptarán someterse a ninguna hegemonía extraña, porque son conscientes que cualquier clase de hegemonía en las relaciones internacionales representa una manifestación reaccionaria y dañina para el progreso de la humanidad.

PO NASELBINI

Se eno naših bivših društev izpraznjeno

Kot je naši javnosti znano so bila vsa naša društva, po odloku vlade, pred 9timi meseci razpuščena in prostori istih zaprti. Ves čas naprej, od dneva razpusta, so bili prostori straženi potom policije.

Pred meseci so oblasti pobrale vso premičnino Slov. ljudskega doma v ulici Ramón Lista. Danes javimo, da je

ista usoda doletela tudi bivše "Jugoslovansko društvo Samopomoč" v ulici Centenera. V petek 20 t. m. so oblasti pobrale vso premičnino, ki je bila v seznamu, kateri je bil sestavljen ob priliki razpusta društva.

V bivših podružnicah S. L. D. na Paternalu in v Saavedri ni v tem oziru nobenih novosti.

"Beograd" v Buenos Airesu

Dne 9. t. m. je prispel v tukajšnje pristanišče naš jugoslovanski parnik "Beograd". Ta spada med največje tovorne parnike naše slavne mornarice in je prispel prvič v tukajšnje pri-

stanišče.

Ustavil se je nekaj dni v Montevideu, kjer je izkrcal majhen del tovora. V Buenos Aires je pripeljal les, svinco, sodo in zdravilna zelišča.

Pogovor z našimi naročniki

Naš naplačevalec je pred nekaj dnevi obiskal tudi naše Slovence, ki živijo v predmestju Ituizaingó. Dogodilo se mu je sledeče:

Oglasil se je v ulici Los Pozos pri družini, ki so že več let naročeni na naš list. Ko je na vratih poklical po argentinski navadi, ga je sprejela hčerka našega naročnika, in ko ji je povedal za vzroke obiska, je ona takoj poklicala očeta. Ta, kot zvest naročnik SLOVENSKEGA GLASA in zaveden Slovenec, je bil takoj pripravljen poravnati zaostalo naročnino. Ko je hotel v hišo po denar, se je pojavila na vratih njegova soproga E... in pričela kričati nad našim naplačevalcem: "Mi Vam lista ne bomo plačevali, ker ga nismo naročili, mi Vas ne bomo redili in le sami imejte list, itd." Naš naplačevalec seveda ni mogel molčati in prosil je razjarjeno žensko naj mu dovoli besedo in ji povedal sledeče: "List prejmete že tri leta, naročnino niste zato poravnali in jako lepo bi bilo od Vas, da poravnate Vaš dolg in ostanete še v naprej naši naročniki. Vedite tudi, da pri listu delamo vsi brezplačno in nikakor ne jemo Vaših žuljev. Prosim Vas vzemite to v obzir in poravnajte svoj dolg, da bomo tako tudi mi lahko poravnali našega v tiskarni." Žena mu je odgovorila, da ne bo nič dobil ter da ako kaj hoče naj gre iskat na sodnijo. Mož razburjene žene, ki se je nahajal precej v zadregi, se je odločil, da gre po denar, a žena ga je zapodila v kuhinjo, kjer je imela pripravljeno kosilo. Mož je seveda moral ubogati in naš naplačevalec oditi naprej praznih rok.

K temu poročilu manjka še slika, da bi lahko videli, kako sta se "mož" in naš naplačevalec kisló držala.

Nekaj številč dalje, v isti ulici, pa je naš naplačevalec dobil svoje zadoščenje. V tej hiši ga je sprejela ženska, ki je res vredna svojega imena. Spraševala ga je kako gre pri SLOVENSKEM GLASU, ako

ima dovolj naročnikov, da krije stroške in tudi čemu ne pride bolj pogostoma po naročnino. Še razna vprašanja mu je postavila v zvezi z našim listom in zaprtimi društvi ter tako pozabil na prejšnjo nevskečnost. Posebno dobro se je počutil, ko ga je ženska, po naši slovenski navadi, povabila na kosilo in na kzarček vina. Poravnala je štiri leta zaostale naročnine in kot dobra znanca sta se poslovila.

To je dokaz, da niso vse ženske izgubile svojega ženskega ponosa in ljubezni do našega glasila. Mnogo je še dobrih in zavednih žena, ki so bile in so še vedno dober steber našemu glasilu.

Sedaj pa naj vse naše žene presodijo, katera izmed zgoraj omenjenih je vredna posnemanja.

★

Ko naši naročniki čitajo te vrstice, jih naprošamo naj vzamejo na znanje, da SLOVENSKI GLAS je odvisen le od dobre volje vseh naročnikov. Izpolnite torej vsi svojo dolžnost in poravnajte naročnino, ker le tako lahko zagotovimo redno izhajanje lista. Ako se pa komu list ne dopade, naj bo tako vlijuden, da ga vrne pismonoši s poznano opazko, da mu ga ne bomo pošiljali v dobri veri, da nam bo povrnil stroške, ko ga bomo zato prosili.

★

Naročnica, ki je pisala na našo upravo pismo naj ji list ustavimo in dodala opazko, da ji je rekel neki "šef", da list najbrže pošiljamo za našo propagando. — Jo tem potom vlijudno prosimo, naj tudi poravnata triletno naročnino, katero dolguje naši upravi. Samo tako bo popolnoma izvršila njeno dolžnost!

HARMONIKA SE PRODA

Trivrstna harmonika tvrde "Honer" se proda radi odhoda v domovino. Zainteresiran naj se pismono obrne na Jožeta Šetrajčič, calle Arregui st. 2458, Capital.

Hostería "LOS CLAVELES"

GOSTILNA IN PRENOČIŠČE ZA LETOVIŠČARJE

"LA FALDA" - Sierras de Córdoba

Lastnik: MIRO in NADINA MERKUŽA

HOTEL DISO

Lastnica naša rojakinja
AMELIA VIDA KJUDER

Sobe in stanovanja z vso udobnostjo. Par korakov od kopališča Bristol in palače Gran Casino in samo 100 metrov od postaje Estación Nueva del FCNGR. Za naše rojake najugodnejše cene.

ALBERTI 1831 — T. E. 5370
MAR DEL PLATA

Prozozos de la Historia del Gral. San Martín ARGENTINSKE VESTI

A BASE DE LA HISTORIA ARGENTINA, DE RICARDO LEVENE

La Revolución de 25 de mayo de 1810, en su origen, era continental por fines. En efecto, seis años después de haber sido proclamada, la Revolución había extendido por todo el territorio del virreinato, y en 1817, el genio de la acción de San Martín, realizando el paso de pasar a Chile, luego a Perú, hace nacer el "americanista", la Revolución. En el propio año de 1810 la revolución había estallado en América española, de México a Buenos Aires, movimiento histórico señalado con justa razón, como el más importante de los acaecidos en la primera mitad del siglo XIX. Pero si la revolución fue simultánea en diversos centros, no fue en todos ellos el mismo significado alcance. Diversas circunstancias influyeron para hacer que tales movimientos tomaran tendencias y fines locales. Solamente las revoluciones que estallaron casi al propio tiempo en Buenos Aires y Caracas, alcanzaron proyecciones continentales. Del mismo modo que la Argentina en los Andes y aseguró la libertad de Chile y de Perú, y sobre la línea del Ecuador, un ejército en el que formaron soldados argentinos libró la batalla de Pichincha que afirmó la libertad del Ecuador, así también la revolución venezolana, realizó una evolución análoga: pasó los Andes, desalojando a los realistas de Colombia, y se encontró en el Ecuador con la revolución Argentina. Esta aproximación de dos movimientos continentales, se personificó en la entrevista histórica de sus dos geniales representantes, San Martín y Bolívar. Desde entonces, los desastres de la América española quedaban asegurados. San Martín se eclipsó, y dejó abierto el paso al ejército victorioso de Bolívar, a quien le cupo la gloria de ser el libertador en Ayacucho, en 1824, la emancipación de las colonias hispanoamericanas. Después de la derrota de Ayohuma, el gobierno de Buenos Aires nombró jefe militar del Norte al general San Martín, que condujo los restos del ejército a la

ciudadela de Tucumán. Fue en tal oportunidad histórica, cuando San Martín comenzó a concebir su vasto plan de campaña. Fortificó Tucumán, su obra se habría limitado a impedir que el ejército español triunfante, se internara en el territorio argentino. Bastaba meditar sobre la suerte vacilante de las expediciones libertadoras de los patriotas, que habían marchado al Alto Perú; la primera, al mando de Balcarce, victorioso en Suipacha y derrotado en Huaqui; la segunda, triunfante en Tucumán y Salta, y que a fines de 1813 habían surgido los desastres de Vilcapugio y Ayuhuma. San Martín tomó datos de los jefes militares que acompañaron a Belgrano y comprendió la inutilidad del esfuerzo y el error militar, si se insistía en el mismo plan de campaña. Comprendió que la poderosa resistencia estaba en el Perú y que los triunfos, siempre transitorios, en este terreno de guerra, nada significaban, porque el grueso de los ejércitos españoles estaba sobre el Pacífico. Afirmó, en fin, que era necesario llegar directamente al centro mismo de la resistencia española, pasando a Chile, y luego por mar al Perú. Convencido de este gran pensamiento, con el anhelo patriótico de realizarlo, renunció el mando del ejército del Norte, y se retiró a la provincia de Mendoza por razones de salud. "Al principiar el invierno del año 1814, dice el general Paz en sus "Memorias", se generalizó en el ejército que una dolencia en el pecho aquejaba al general San Martín; no salió de su casa en mucho tiempo; la retreta no tocaba a su puerta para que el ruido no le incomodase y se hacía guardar el mayor silencio a los que llegaban a informarse de su salud, o con otro motivo. Poco después salió al campo, y luego de estar cerca de un mes en una estancia, partió para Córdoba con pretexto siempre de buscar temperamento adaptado a su salud".

(Continuará)

Vse oborožene sile: zrakoplovstvo, mornarji, kakor tudi ostale čete, so prošle dni napravile simboličen prehod čez Ande (Los Patos), da so na ta način proslavili San Martina, kateri je s svojimi četami na tem mestu prehodil Ande in tako osvobodil Čile in ostale dežele Južne Amerike. Pri tem simboličnem pohodu so sodelovali tudi študentje in veliko prebivalstva.

3.400 novih učiteljev je bilo imenovanih z abodoče šolsko leto. Federalna vlada ima namen iztrebiti popolnoma nepismenost in namerava potrošiti velike vsote, samo da bo ta namen dosegla.

Pomanjkanje papirja. Čeprav je raziskovalna komisija za protiargentsko delovanje prepovedala izhajanje velikemu številu dnevnikov, tednikov in mesečnikov in to ker niso počastili spomin Generala San Martina, se vedno občutneje pozna pomanjkanje papirja. Nekateri dnevniki so že zmanjšali strani in naklado, drugi pa so javili, da bodo morali v kratkem napraviti isto.

Ponarejen denar. Centralna banka je obvestila Policijo in prebivalstvo na splošno, da je našla ponarejene 3 bankovce po 100 posov. Banka obvešča, da so ti bankovci slabo ponarejeni in da se jih z majhnim opazovanjem prav lahko pozna.

Železo so odkrili v bližini Juarez v pokrajini Buenos Aires. Profesorji geologi iz vseučilišča v La Plati, ki so

te vrste rudnike odkrili, pravijo, da so isti jako bogati ter da se ih bo z lahkoto izkoriščalo.

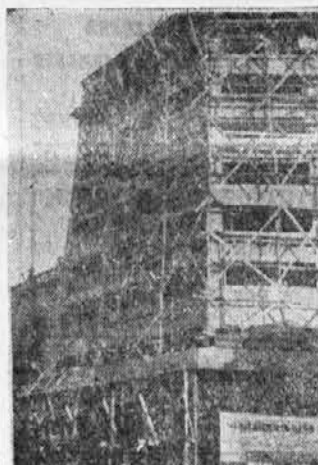
Gobavost se je v zadnjih letih precej razširila, vsej tako pravijo statistike. V celi Argentini je preko 14.000 takih slučajev in katere danes zdravijo. Zdravniki pa pravijo, da je to število le ena tretjina, kajti veliko število je tudi bolnih, ki se nočejo ali pa tudi ne morejo zdraviti. Poročila prihajajo, da so v zadnjem času iznašli na Angleškem zdravilo proti gobavosti, katero je menda jako učinkovito in bolniki, ki so poskušali to zdravilo, so popolnoma ozdraveli.

Policija je v tem mesecu aretirala na raznih mestih veliko število fantalinov, ki so s svojimi neslanimi besedami motili mimoidoče in sicer največ ženski spol. Policiji je bilo že več časa znano, da je veliko mladeničev, ki bi radi iz dovtipov napravili žalitvene besede in tako pokvarili argentsko kulturo in gostoljubnost. Zato je odločila nekoliko civilno oblečenih policistov, ki so se pomešali na raznih mestih med ljudstvo in tako istaknili naslaneže na dan. Policija bo s tem nadaljevala, pa vendar je to že zadosten opomin tistim, ki ne znajo pametno hoditi mimo svojih bližnjih, kakor tudi onim, ki ne razumejo kaj je kultura.

Ob belem dnevu so v središču mesta, na ulici Florida napadli zlatarno in odnesli predmetov za približno 100 tisoč pesov.
(Zaključni na naslednji strani)

Dr. Francisco José Cespa
DENTISTA CIRUJANO
Consultas de 15 a 20 hs.
Coronel R. Lista 5096
T. A. 50 - 5782

Dr. Hinko Halpern
Especialista en enfermedades internas
Ordinaria vsak dan od 16 do 20 ure
SAN MARTIN 955 - 1 nad. - Dep. C
T. A. 32 - 0285 in 0829

DIRECCION - PROYECCION - CONSTRUCCION

ROBERTO F. LEVPUŠČEK

TECNICO CONSTRUCTOR

Cálculos de estructuras metálicas y hormigón armado en general.

PLANOS — TRAMITES — FIRMA

Escritorio:

Calderón 3062

T. E. 50 - 8037

Buenos Aires

FRANC BEVK:

"Kaplan Martin Čedermac"

(Nadaljevanje)

Da, prepričan je bil prav o nasprotjem. Še eno razburjenje, pa ga bo domilo. Tako si je že naprej napovedoval. Ne bo tako kmalu vstal, ako bo, s tem je v tem trenutku tako pravo računalo kot z jutrišnjim dnem. Ali pa ga zadene posledice zaradi njegove današnje pridige. Tudi to se mu je zdelo neizogibno, saj ni prezrl Zefa Klinjona, ki je stal pri krstnem kamnu. Zdaj se bo lahko maščeval, zdaj mu ne more uteči, zdaj ga nič več ne more rešiti razen bolezn. Morala ga izvlečejo celo iz postelje.

Ni ga več razburjalo ne prvo ne drugo. Bil je miren, bolj miren kot prejšnji dan, ko se je vračal od Sepeja. In se ni kesal. Če bi mu bilo enkrat stopiti na prižnico, bi storil isto. Niti za trenutek bi se ne obotavljal. Ne le zaradi tega, da bi ga verniki ne zalotili na laži. To navsezadnje ni bilo glavno. Ni delal proti sebi, proti svoji vesti, to ga je navdajalo z zmagošlavjem, ga delalo srečnega. Tiho se je nasmihal v okno. Kaj se mu sploh more zgoditi, da bi ga še

zadelo, ko pričakuje vsega? Vsega! Kaj?

Stresala ga je mrzlica, trepetal je in se tesneje zavijal v suknjo. Bolela ga je glava; imel je občutek, kakor da mu nekaj potiska oči v lobanjo. Dvignil bi se in odšel po izbi samo zato, da bi vedel, če še more hoditi. Čemu? Obsedel je. Obhajale so ga misli, bilo mu je, kakor da se za dolgo poslavlja od življenja. Prej mora še vse urediti, zato ni hotel leči. Mislil pa je težko, vročino, tu pa tam so se mu predstave nekoliko zmedle. Nič več ga ni plašilo, to je res, vendar se mu je marsikaj dotikalo občutljivega srca in ga po svoje vznemirjalo. Pomislil je na Katino, ki je pravkar šla pod oknom in je videl skozi zarahle šipe le njeno senco. Kaj bo s Katino? Kam bo, sirota, ako on unrje ali ga odvedejo? Od otroških let je pri njem, a razen pohištva nima ničesar, kar bi ji dal. V tem hipu razneženosti mu je bilo žal za vse trde besede. Saj je bila kot otročiček in bi ga bila po materinem zgledu najrajši zadušila s

svojo skrbnostjo in nego. Rahlo se ga je dotaknil spomin na trenutke, ko je v strahu zanj vsa trapetala ko šiba na vodi. In v zvezi s tem mu je pred dušne oči stopila noč, ko sta hodila do serkve svetega Mihaela in v Krnico... In tedaj mu je misel na Katino ugasnila, vročične oči so mu ostro zasršele v neko točko.

Katekizmi! Zadnje dni ni več mislil nanje, kakor da jih je potisnil daleč v pozablenje. Morandiniju jih ni bil omenil, četudi si je oital, da je njegovo cerkvice samovoljno uporabil za skrivališče. Zdaj mu je vroč val šel po telesu. Kaj bi se zgodilo, ako bi isto pozabil nanje? Morda nič. Našli bi jih čez leta in bi se čudili, kako so zašli v tisto skrinjo. Don Jeremija bi zmajeval z glavo in se nasmihal. Kakšen zločin pa je to — skriti katekizmi in deset, dvajset molitvenikov, četudi v prepovedanem jeziku? Morda... Tako bi sklepal Čedermac, če bi bil zdrav in bi ne imel tenkočutnega srca. Zdaj pa je bil bolešno občutljiv, malenkosti so se razraščale v strahove, ki so grozili s posledicami.

Kakor da mu gori hiša nad glavo, se je s sunkom dvignil in obstal na tresočih se nogah. Kaj bo z njimi? Saj je vseeno, a naj jih rajši najdejo pri njem... Oblekel si je sukno čez talar in se oziral za klobukom. Medtem ga je obšla misel, da bo knjige

razdelil po hišah. Da ne bodo otroci čisto brez božje besede. Zdaj jih nihče več ne bo iskal in pobiral od praga do praga. In ga tudi nihče ne bo izdal. In če ga tudi kdo izda — zdaj se ni več bal.

Še vedno je stal na mestu, kakor da se boji prestopiti. Ali bo mogel hoditi? Ali ga bodo nesle noge? Sam je moral na pot, tega bi nikomur drugemu ne mogel zaupati. Če bi se bil dvignil le malo prej, bi se bil morda opotekel. Zdaj pa ga je popustila najhujša slabost, kakor da črpa moči iz svoje trdne namere. Vzel je klobuk, poiskal palico v kotu in z malec negotovim korakom stopil v vežo.

Katina!

Ni je bilo nikjer, ne v kuhinji ne v kamri. Gotovo je odšla v vas. Vsako nedeljo popoldne je za uro ali dve smela k svojim tovarišicam. To nedeljo je še posebno ni držalo doma. Kaj ljudje govorijo o nenavadni pridigi?

Čedermacu je bila Katina odsotnost le po volji. Nahrbtnik je našel brez njene pomoči. Zvil ga je, ga stisnil pod pazduho in stopil na prosto.

Postal je pod latnikom. Zdaj je padal suh, droban sneg, a tako na gosto, da bi bilo le na nekaj korakov mogoče spoznati človeka. Vrtinčil se je v zraku, težek je legal na veje, na osušena tla. Morda je metlo le

(Zaključek iz prejšnje strani)

Sprva se je zdelo, da ne bodo mogli zlikovcem na sled, a kasneje jih je policia izsledila. Bili so trije študentje, eden star 18, drugi 21 in tretji 28 let, ki so svoje dejanje priznali.

Nekaj dni za tem se je ponovil napad na trgovino v ulici Sarmiento 683 in ki ga je izvršil samo en napadalec ter odnesel 521 pesov. Napad je izvršil, ko je oboje že zapustilo svoje delo in je bil v trgovini še gospodar z neko uslužbenko. Ta zlikovec je štel komaj 17 let in policija ga je kmalu izsledila. Policiji pa se je zoperstavil in spustil nekaj strelcev, kateri so ranili častnika in policajca. Ko pa ni videl ta "nadebudni" mladenič nobenega izhoda, se je končno policiji podal.

Iz La Plate poročajo, da je bilo v zadnjem času pokradenih veliko številov zasebnih avtomobilov, katere so potem našli na raznih mestih zapuščene. Policija je odkrila, da je to delala družba šestih mladeničev, ki so vzeli avtomobile samo zato, da so se odpeljali na izprehod ne z namenom, da bi jih ukradli. Vendar tudi to ni dovoljeno in morali so v luknjo, kjer bodo delali pokoro.

Ko človek čita taka poročila, se mu kar lasje ježijo. Mladeniči, ki so komaj spoznali, kaj je življenje, pa so že pokvarjeni in na slabi poti. Temu pa je kriva največ pokvarjena časnikarska duša, ker izdaja se razne brošure, novele in aventuro, v katerih so opisani razni "junaki", kateri so zasloveli na razne načine, bodisi z orožjem v roki in celo z ubijanjem. To delajo nekateri nakladni zavodi samo zato, da dobro služijo, a ne vedo pa, da s tem zastupljajo mlade duše, ki čitajo take aventuro, si jih potem sami zaželijo.

Dolžnost starišev je, da dobro pazijo kakšne knjige, brošure in novele čitajo njihovi otroci, ker večkrat otroci dobrih staršev, lahko postanejo tatovi in zlikovci, ker predstavljajo si namreč, da je to dejanje junaštvo.

TRGOVINA JESTVIN
Srečko Turel
 *
 TRELLES 1402 U. T. 59-4104

CARTA ABIERTA

A la Redacción de "SLOVENSKI GLAS"

Estimados señores:

En los diarios de esta Capital y especialmente en el periódico "Orientación", órgano oficial del Partido Comunista, ha publicado en su número de 19 de noviembre del año en curso (página 6) una noticia sobre supuestas persecuciones en los guerrilleros y refugiados griegos, por parte de las autoridades yugoslavas, como también que los mismos han sido entregados al gobierno griego.

Refiriéndonos a estas noticias por las cuales tenemos en nuestro poder pruebas que demuestran la falsedad de las mismas consideramos nosotros abajo firmantes como nuestro deber dirigirnos a Udes. y en nombre de la verdad comunicarles lo siguiente:

Nuestros esposos encontraron en la R. F. P. de Yugoslavia, asilo, que les fué ofrecido en los momentos más difíciles, a principios del año 1948. Ellos fueron conjuntamente con los guerrilleros y demás refugiados griegos acomodados en la localidad de Buljkes en Bashka. Según las cartas que recibimos desde allí, gozaban de plena autonomía. Las autoridades locales de Buljkes eran integradas exclusivamente por los refugiados griegos que dirigían completamente solos la vida económica y social de la mencionada localidad. Las autoridades yugoslavas no se mezclaron en nada, dejando a los griegos arreglar su vida.

Pero la gente de Zachariades implantó un régimen terrorista sobre nuestros es-

Buenos Aires, 22 de diciembre de 1949.

posos y demás refugiados griegos tornándose la situación insostenible, no teniendo nosotros por largo tiempo exactas informaciones, porque la gente de Zachariades no permitía que la verdad sobre lo que pasaba en Buljkes llegara a nosotros, interceptando, demorando por largos meses o destruyendo la correspondencia.

En vista de la actitud de estos dirigentes y movidas por el deber de salvar a nuestros esposos nos vimos en la obligación de dirigirnos, a principios de noviembre de 1948, a la Legación de Yugoslavia en Buenos Aires, para solicitarle que intercedieran las autoridades yugoslavas lo antes posible y pusieran fin a la insostenible situación creada en Buljkes.

Cuando después de esto empezamos a recibir cartas de nuestros familiares, recién pudimos darnos cuenta de la verdadera situación en Buljkes. La radio-estación "Grecia Libre" había acusado al Gobierno del Mariscal Tito por colaborar con los imperialistas y de aterrorizar a los refugiados griegos. La verdad es que el terror lo habían implantado la gente de Zachariades que habían conseguido incrustarse en los puestos directivos de Buljkes y esta gente acusaba a todo aquel que no se sometía al dictamen de ellos como traidor y agente enemigo. Más de un año nuestros esposos y los demás refugiados griegos, pasaron una vida de mártires bajo la tiranía de los dirigentes griegos, ha-

biendo sido sometidos a provocaciones, famosamente acusados y encarcelados en nosotros peligrando la vida de los mismos.

Finalmente las autoridades yugoslavas se vieron obligadas a intervenir rápidamente y poner fin a esta ola de terror, desplazando la localidad de Buljkes, consiguiendo de esta manera salvar a nuestros esposos y demás refugiados griegos la persecución por parte de los comunistas. Aquí hacemos resaltar que las autoridades yugoslavas dejaron que los refugiados griegos decidieran libremente por su voluntad el lugar adonde querían dirigirse y de esta manera una parte de la ex colonia de Buljkes eligió Checoeslovaquia, quedando la otra parte en la R. F. P. de Yugoslavia donde actualmente trabajan y viven.

Debemos subrayar que la gente de Zachariades era aquella que prosigió hasta el fin con el terror contra los refugiados griegos y valiéndose de diferentes amenazas y extorsiones los obligaban a deserrarse por el traslado de Checoeslovaquia pero en primer lugar extorsionaban por intermedio de los niños.

Con referencia a todo lo arriba expuesto nosotras abajo firmantes desmentimos públicamente la desvergozada información que publicó el periódico "Orientación" que recién pueden gozar de libertad de los las autoridades yugoslavas ampliando facilidades para que puedan movilizarse dentro del país y salir del mismo cuando consigan visas para otros países.

Aprovechamos la oportunidad para saludar a Vdes. con las expresiones de nuestra estima.

Dr. A. Kirschbaum
Dra. María Kirschbaum
 ZOBOZDRAVNIKA
 LOPE DE VEGA 3271 T. A. 50-7387

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH
 Sala especial para tratamiento del reumatismo y sala de Cirugía
 Atiende: Lunes - Miércoles y Viernes
 Pedir hora por teléfono
 Defensa 1153 T. E. 34-5319

Reinaldo Wasserman
 MEDICO
 Nazca 2381 U. T. 50-2845

Violeta Jachau *Alfonsina B. de Souza* *Leonor*
María Abramides *R. Barros*
George (Ana) *Basilio Stasinus* *Stiagos*
Perfeccion Siagas *Anastasia Abramides* *Katrina Stasinus*
D. Petaloc *Carlota de Cladas* *Heoliz Chales*
Josefa Tampas *Agustina Tampas* *Melena de Valt*
Tampas *Agustina Tampas*
Joselina

četrt ure, a je že rahlo pobelilo veje, rjave grude, kamenje, strehe. In res — kakor da se je nebo nenadoma, s komaj slišnim šumom poveznilo na zemljo, ne le na krošnje dreves, ampak prav do rjavih tal. Izginili so obrisi gora in pobočij, vseokrog nič kot belo vrtinčenje, kakor da je izginil ves svet in Čedermac stoji sam na ozkem otoku sredi belega brezna.

Ni zaklenil vrat. Čemu? Odšel je po stezi, ki je vodila od kaplanije napojev nad vasjo. Za njim je ostajal rahel sled stopinj, sneg ga je ščegetal po licih in po nosu. Hlad mu je dobro del, nič več vrtoglave omotice, tudi koraki so mu bili bolj gotovi kot prej. Le mrzlico je še vedno čutil. Trepetal je, a tako drabno, prav v drobce, da bi nihče ne mogel opaziti teh tresljajev. In mu je bilo dobro pri tem. Kakor da se pogreza v mehke blazine in mu spanec lega na oči, ki se ga stežka otresa, ga premamljivo vabi v globine temnih, mrzličnih prividov in sanj.

Ozrl se je na vas pod seboj. Skozi metež je komaj opazil rahle obrise dreves in hiš. Bilo je vse mirno, vse tiho, nikjer glasu. Nasmehnil se je predse. Zagrinjal ga je zastor snega; nihče ga ne bo videl, razen če se kdo mudi na samoti. Pa kdo bi v takem vremenu silil v hrib? Zavil je na stezo, ki je vodila čez grič, med nizkim

grmovjem, proti gozdiču kostanjev, ki so se v medlih obrisih prikazovali izza belega zastora.

Bil je že precej visoko, ko je obstal, se oprl na palico in počival. Pot ga je utrudila in usopla, kri mu je bila vroča ko žerjavica, vedno huje ga je žgalo v obeh. Strésel je sneg s klubka in ramen. Oziral se je okrog, po skalah in po grmovju, uprl pogled visoko v hrib; zaskrbelo ga je. Ali bo znožel? Sveti Bog!

Zaslišal je nagle, težke korake. Nekdo je tekkel z vrha, ne po stezi, ampak na celo po kamenju in nizki travi med grmovjem. Bil je možki, ki je z vso silo drvel navzdol, Čedermac ga je videl v daljavi dvajsetih korakov. Koraki so odmevali še nekaj trenutkov, nato je vse utihnilo, le sneg je šuštel.

Kdo? Izvršilo se je preneglo, prenenadno, da bi ga bil mogel spoznati. Le obrisi postave mu je ostal pred očmi. Vane Rakar? Kaj dela tu? Zastrmel je v neko misel, a jo je odgnal z zgibom glave. Šel je dalje.

Kmalu po Čedermacem odhodu je prišel v Vrsnik don Jeremija. To je bilo nenavadno, zakaj ob nedeljah ni rad odhajal z doma, posebno ne ob takem vremenu. Neka ženska iz Sušja je bila v Vrsniku pri maši in je prinesla v kaplanijo svežo novico o Če-

dermačevi pridigi. Don Jeremija se je zavzel in se zamislil. Čedermac je pogosto storil prav tisto, česar bi človek najmanj pričakoval. Saj je prav, nič ne reče, poizkusil je razumeti, a je bil nagnjen k opreznosti, ni ljubil nepreudarne prenegljenosti. Ko je še izvedel o Čedermacem slabosti, ga je obšla živa skrb za prijatelja; takoj se je odpravil na pot.

Hodil je naglo, kljub hladu mu je bilo vroče v telo. Dospel je v kaplanijo, glasno zaropotal v veži, a mu na "dober dan" nihče ni odgovoril, ne se oglašil na trkanje na vrata izbe. Odprl je, v izbi nikogar, v kuhinji nikogar — kaj pa je to? "Don Martin!" je zaklical. Nič! Hiša je bila tiha, mrtva. Odprl je na dvorišče, se ozrl po vrtu. Pa kaj bi delal v vrtu ob takem vremenu? Znova je stopil na prag in se ozrl okrog; tedaj je prišla Katina. Videla ga je iti skozi vas, hitela je domov, ako bo treba kaj postreči.

"Kje pa si bila?"
 "V vasi. V vas sem bila pogledala."
 "Prav. Kje pa so gospod? Kje je Martin?"

"Saj je doma. Ali ga ni doma?"
 "Nikjer. Ne v izbi ne v kuhinji. Kličem, trkam — pa nič!"

Katina ga je zrla prepadena, z napol odprtimi usti.

"Gotovo je legel", se je spomnila. "V spalnici je. Morda je zaspal."

In je stekla skozi vežo in po stopnicah, a se je vrnila že čez nekaj trenutkov, z začudenjem, skoraj z grozom v obeh.

"Saj ga ni", je dahnila. "To je čudno". In je naglo odprl aizo. "Klubka ni ne palice. Odšel je. V cerkev ni šel. V cerkev bi ne vzel palice seboj."

Katina in don Jeremija sta stala strmela drug v drugega. Kje je gospod? Kam je šel? Če bi bil šel skozi vas, ga bila Katina videla, ali pa bi srečal don Jeremija.

"Ali se je čutil slabega?"

"Med mašo se mu je zavrtelo", povedala Katina. "Sinoči pa je bil tako zdrav, tako dobre volje... tako dobre volje..."

Morandini je stopil pred hišo. Oziral se je skozi padajoči sneg, ki mu suho šumel okoli ušes. Odšel je pred cerkvi in se takoj vrnil. Zopet je obstal pred latnikom in se zamišljen ozrl na dekletu, ki je prepadeno stalo na pragu.

"Poglej v vas!" ji je rekel. "Vprašaj, ali ga je kdo videl!"

Katina se je podvizala v vas, don Jeremija pa je odšel po stezi nad vasjo in napeto gledal v tla. Sled Čedermacem stopinj je bil že po večerji zabrisan, le tu pa tam so se poznale rahel dih. Leva noga, desna, noga, palica. (Nadaljevanje)

Velika skrb ljudske oblasti v Jugoslaviji NA KRASU

za razvoj gledališča

Ljudska oblast v Jugoslaviji je da gledališču vse možnosti kulturnega in umetniškega razvoja.

Bedno životarjenje gledaliških igralcev v predvojni Jugoslaviji in stalna borba z vladajočim režimom sta bila nesodna za umetniški razvoj marsikaterega igralca. Le najboljšim igralcem, ki jih je umetnost trdno vezala, se je posrečilo premagati vse težave in dvigniti kvaliteto predstav na dostojno umetniško višino; iz njihove sredine je tudi izšla vrsta resničnih dramskih umetnikov. Program Drame in Opere v Ljubljani, kakor tudi mestnega Šentjakobskega gledališča je bil vsako leto bolj izbran in je obsegal najboljša dela svetovnega repertoarja.

Ob izbruhu vojne je prvo prenehanje z delom Šentjakobsko gledališče. Nekaj igralcev je že v prvih dneh vojne padlo kot žrtve okupatorja. Sedemnajst jih je bilo zaprtih v Ljubljani, ostali pa so se pridružili prvim partizanskim odredom.

Podobno je bilo s člani Opere in Drame. Vsak dan jih je bilo manj v gledališču. Zavedali so se, da mesto umetnikov ni več na gledališkem odru, ki je odslej služilo v prvi vrsti za zapravo okupatorski vojski. Pridružili so se borcev. Potovali so s kraja v kraj, prva s partizanskimi odredi, potem z brigadami; s svojo igro so bodrili ljudstvo, utrjevali njegovo vero v zmago, žalost za padlimi tovariši pa so spreobračali v še hujše sovraštvo in revolt proti okupatorju...

V januarju leta 1944. je Izvršni odbor Osvobodilne fronte Slovenije izdal Odlok o ustanovitvi Slovenskega narodnega gledališča na osvobojenem ozemlju. Ta odlok je pomenil samo nezakonite gledališča, ki je že obstajalo in že mesece uspešno delovalo. Le z veliko težavo in spretnostjo so si borci-gledališki igralci nabavili najpotrebnejše kostume in nujno potrebne rekvizite. Neredko so dajali predstave v vaseh, ki so bile obkoljene od sovražnika. Z besedami in igro, ki ni bila samo umetniška, ampak globoko

prežeta s človečanskim čustvovanjem, so dosegali velike uspehe.

Po osvoboditvi se je s prihodom ljudske oblasti začelo za gledališča v Ljubljani novo poglavje življenja in dela. Široke ljudske množice so pritegnjene v krog gledalcev. Gledališče je postalo last ljudstva. Samo v prvi sezoni po osvoboditvi je dala Drama veliko večje število predstav, kot kdajkoli poprej od svojega nastanka. Prvikrat so igrali necenzurirane drame velikega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja. Stalno so bila na programu sovjetska dela, napredne drame zapadnih pisateljev, kakor tudi klasična dramska dela.

Kulturne potrebe prebivalstva Ljubljane so zahtevale ustanovitev novega gledališča. Samo v letu 1948. so predvajala ljubljanska gledališča 604 predstav, katere je obiskalo 294.838 ljudi. Ker so s pripravami za novo gledališče že skoro pri kraju, bodo že kmalu pričeli z delom.

Na iniciativo vseh onih, ki čutijo sposobnosti za igralski poklic, se v vsej Sloveniji ustanavljajo amaterske gledališke skupine. V Ljubljani imajo preko 20 amaterskih gledaliških skupin, ki so istočasno tudi prva šola mladim igralcem. Studentske, sindikalne in mladinske amaterske skupine stalno tekmujejo med seboj v kvaliteti svojih predstav. Z dobro sestavljenimi in pripravljenimi programi odhajajo v kmečke obdelovalne zadruge, bolnice, otroške ustanove, gledališča in tovarne in s svojimi prireditvami omogočajo velikemu številu ljudi zdravo razvedrilo in jih istočasno tudi izobražujejo.

Za usposabljanje novega gledališča kadra so po osvoboditvi ustanovili tudi Akademijo za igralsko umetnost. Akademijo poseča veliko število študentov iz vseh vrst družbenih slojev. Studenti prejemaajo štipendije, kar jim omogoča, da se lahko popolnoma posvetijo študiju. Poleg igralske tehnike, se študenti seznanjajo tudi z nalogami dramske umetnosti v dobi socialistične izgradnje. Gledališke umetnost je od vseh umetnosti najbližja ljudstvu, zato je pravilno izvrševanje njenih nalog velike važnosti.

Življenje gledališkega igralca v Jugoslaviji ni več trda, vsakodnevna borba za obstanek, ki je terjala od mnogih igralcev, da so ji žrtvovali svoj talent. V svobodni Jugoslaviji so jim na razpolago vsa sredstva, da razvijajo svoje sposobnosti do viška. Poleg redne mesečne plače, ki jim omogoča dostojno življenje, prejemaajo tudi različne nagrade in najvisja odlikovanja za svoje delo. Socialistična Jugoslavija pravilno ceni njihovo umetnost.

BODO ZOPET ŠUMELI GOZDOVI

Bivša Avstrija je pogozdila v 25 letih, od leta 1886, do leta 1911. skupno 2.657 ha kraških goličav in porabila za to 26.000.000 sadik.

Pod fašističnimi osvajalci v letih 1918. do 1941. so bila pogozdovalna dela na Krasu prav malenkostna v primeru s prekomerno sečnjo in uničevanjem gozdov. Nenasitni špekulantii so izrabljali težko gospodarsko stanje kraškega prebivalstva in ga siliili, da seka še nedorasle gozdove Kamion za kamionom je odvažal les, drva, oglje v nenasitna okupatorjeva mesta. Vedno slabše gospodarsko stanje primorskega prebivalstva je bile popolma v skladu z zaslužnjevalno gospodarsko politiko okupatorja.

Italia je delala s poskusi sajenja grške jelke v odraslih predkulturah črnega bora, kar pa se je slabo obneslo.

Med prvo in drugo svetovno vojno so bili uničeni večji predeli kraških nasadb od požara in s posekom po vojaštvu. Pri Obrovu so posekali 70 ha stare borove nasadbe.

Za časa druge svetovne vojne je gozd trpel v večji meri kot pred vojno. Osvoboditev je rešila tudi gozdove na Krasu pred popolnim uničenjem.

Nova Jugoslavija je pristopila narčno k pogozdovanju krasa.

V letu 1947, ko se pogozdovalna in melioracijska dela na Krasu še nisu izvajala po planu je bilo zasajenih le 30.000 sadik na površini 4 ha. Pač pa so v tem letu že obnovili 7 gozdnih drevesnic in napravili eno novo.

V letu 1948 so že izvajali obsežnejša dela po planu. Napravili so že 4 nove gozdne drevesnice in manjšo semernarno. S tem so postavili nove temelje za zagotovitev uspešnega pogozdovanalnega dela z domačim semenom in sadikami, vzgojenimi na samem kraškem terenu. Določena so bila tudi kraška zemljišča, ki jih je treba pogozdovati še tekom prve petletke. Posebne komisije za izločanje in popis kraških goličav so v letu 1948. izločile in popisale okrog 2.000 ha kraških zemljišč za pogozdovanje.

V tem letu so že pogozdili čez 500 ha goličav, posadili 1.100.000 sadik raznih drevesnih vrst in in napravili okrog 2000 m zaščitnih zidov.

Pri teh akcijah so tudi že sodelovale množične organizacije in šolska mladina ter napravile prostovoljnega dela v skupni vrednosti 531.768.— din.

V letu 1949. pa so postavili trdne temelje planskega gospodarstva na kraškem gozdnem področju Pogozdili so okrog 650 ha goličav, okrog 1.400.000 sadik in zgradili okrog 8.300 m zaščitnih zidov.

Jugoslavija posveča veliko pažnjo pretvorbi starih predkultur črnega bora v prave gozdove, saj je samo v l. 1948. in 1949. posajenih odnosno posejenih 568.32 ha teh predkultur.

Iz gornjega je razvidno, da je nova Jugoslavija v dveh letih t. j. v letu 1947. in 1948. pogozdila 22% one površine, za katero je rabila Avstrija polnih 25 let odnosno, da bo rabila nova Jugoslavija, ker bo plan v prihodnjih letih še povišan, cca. 8 let za pogozditev površine, za katere je rabila Avstrija celih 25 let in to kljub temu, da moramo priznati, da je delala Avstrija veliko na tem polju in da so ta dela vzbujala zanimanje celega sveta, saj so hodili pregledovati to delo strokovnjaki iz mnogih držav kot Francije, Nemčije, Švice, Belgije, Italije, Rusije, Amerike itd.

Nova Jugoslavija investira v pogozdovalna dela na Krasu visoke vsote, v cilju, da čimpreje napravi iz Krasa zeleno in cvetočo pokrajino, ki bo napravila konec današnjemu siromašnem življenju Kraševcev.

V teh kratkih dveh letih je napravila že številne poskuse z novimi drevesnimi vrstami, tako, da ne bodo ti gozdovi samo kvalitetno dobri, temveč tudi prijetni za oči. Z njimi bo oplešala neposredno okolico primorskih mest in večjih naselij, posebno pa posveča veliko pažnjo okolici Nove Gorice, kjer vzpostavlja nekdanji arboretum v Panovcu, ki je bil uničen. Tudi Sv. Goro in Gabrijel zasaja v obliki parka z izbranimi drevesnimi vrstami kot so cedra, andaluzijska jelka, kavkaška jelka, domača jelka, razne ciprese, du-glazija in domači in tuji listavci.

Slovenski Primorci, ki so toliko let trpeli pod fašističnimi tlačitelji in izkoriščevalci se dobro zavedajo svojih nalog in so se že z veliko vnemo vključili v borbo za izgradnjo socializma in boljše bodočnost vsega delovnega ljudstva v Titovi Jugoslaviji. To pa je tudi najboljši porok, da bodo vse velike naloge v gozdarstvu na Krasu uspešno izvršene in najodločnejši odgovor vsem tistim klevetnikom, ki ovirajo Jugoslavijo pri izgradnji socializma in pri njeni gospodarski osamosvojitvi.

TRGOVINA JESTVIN "TRST"

STANKO MIHELJ

Charcas 3120 T. E. 72-4957

RADIO

Izdolovanje novih aparatov ter vsakovrstna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ

Cespedes 3783 (vogal Avda, Forest) T. E. 54-4650

Franc Štekar STAVBINSKI PODJETNIK

Ramón L. Falcón 6371 U. T. 64-3084

Mercado "LAS MAGDALENAS" CARNICERIA RAUBAR

Puestos 21, 24, 25 - Avda. Fco. Beiró 5276

Restavracija IVANČIČ RUDOLF IVANČIČ RUDOLF

Añasco 2622

Ferdinand Cotič

TRGOVINA Z ŽELEZNINO

Lope de Vega 2989 T. E. 50-1383

FOTO-ARTE MACOS

Najpopularnejši na Dock Sudu

Facundo Quiroga 1325 T. E. 22-8327

EDINA SLOVENSKA STAVBENIKA v Saavedri

ANDREJ BOŽIČ in SIN Tehnična konstruktorja

Ruiz Huidobro 4554-58 T. E. 70-6112

Stavbeni kovač FRANC ČOHA Calderón 2779 T. E. 50-6655

STAVBINSKA KOVAČA

G. ŠTAVAR & K. KALUŽA

Laprida 2443 Florida

BAZAR "DANUBIO"

D. UGLESSICH

Avda. San Martín 2902 T. E. 59-0835

TRGOVINA ČEVLJEV "BELTRAM"

Vas po domače postreže. Pridite, pa se boste prepričali! Se priporoča

ALBERT BELTRAM

Donato Alvarez 2288 Buenos Aires

FILOMENA BENES de BILEK

SLOVENSKA BABICA

Lima 1217, Buenos Aires, T. E. 23-3389

HERRERIA DE OBRA

HUMAR y MAKUC

Av. Central 3720

Calle No. 2 3729 T. E. 740-1604

Mehanična delavnica

JOSIP HLAČA

Villa Real 140 J. Ingenieros - T.E. 757-640

Juan Sopcie e hijo

Hormigon armado

Cnel. Domínguez 244 T. E. 652-0244

Villa Madero

Krojačnica LEOPOLD UŠAJ

Avda. FRANCISCO BEIRO 5380, Dep. 2

T. A. 50-4542

VILLA DEVOTO

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA JESTVIN "TRIESTINA"

Lastniki:

KUKANJA in BRATA GEC

25 de Mayo 2606 CORDOBA

MIZARSKA DELAVNICA "LA PRIMERA"

PETER JONKE

Lastnik:

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela

Pasos Los Andes - Rio Ceballos

CORDOBA

Gibanje za večjo storilnost dela se širi tudi v kmetijstvu v Sloveniji

Mi hočemo doseči to, da bodo ljudje na vasi z manjšim naporom obdelovali svoja polja, da bodo dobili več žita in drugih kmetijskih pridelkov. (Tito)

Po vsej državi, v tovarnah, podjetjih in na tisoče delavcev išče nove načine dela. Razmišljajo in praktično preizkušajo, kako bi povečali storilnost svojega dela, iznašli pripomočke in čim boljše izkoristili delovni čas. Muži se jim, v najkrajšem času morajo im več doseči, kajti imprej morajo ustvariti v svoji državi blaginjo.

UDARNIK ALIJA SIROTANOVIČ, REVOLUCIONARNO PREKINIL S STARIM NAČINOM DELA V RUDARSTVU

Pred dobrimi štirimi meseci se je pričelo gibanje za večjo storilnost dela v rudarstvu. Udarnik Alija Sirotanovič je iznašel nov način kopanja premoga, ki pomeni revolucionarno dejanje v jugoslovanskem rudarstvu. Sirotanovič je najprej za 40 ton in nato še za več presegel rekord prvega sovjetskega rudarja Stahanova in s tem sprožil tekmovalno tekmovalno v vsej državi. Danes že posamezne delovne skupine presegajo norme za 400, 600 in celo 800 odstotkov. Vse te uspehe dosegajo rudarji s pravilno porazdelitvijo delovne sile, ki omogoča hitrejšo kopanje premoga, kar ima za posledico cenejše delo, cenejši premog in kar je najvažnejše, da so industrije, železnice in drugi obrati kakor tudi delovni ljudje pravočasno preskrbljeni z zadostno količino premoga.

Gibanje za večjo storilnost dela je torej

MECANICA y ELECTROTECNICA
E. LOZEJ y W. COX
Avda. Riestra 115 T. E. 61-0656

PRODAJALNA - TOBAKARNA
Prodaja raznih časopisov, revij, slaščic ter raznovrstnega moškega in ženskega perila
VLADIMIR BENKO
Avda. Francisco Beiró 5709
VILLA DEVOTO - BUENOS AIRES

FABRICA DE MOSAICOS
ALBERTO GREGORIĆ
Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiró 5671 T. E. 50-5383

HERRERIA DE OBRAS
BRATA RIJAVEC
Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 T. E. 67-6250
Buenos Aires

za katerokoli panogo gospodarstva ogromnega pomena.

TUDI KMETIJSTVO V SLOVENIJI PRIČAKUJE SVOJEGA SIROTANOVIČA

Vzporedno z razvojem industrije in elektrifikacije jugoslovanske države je nujno, da se z istim tempom razvija tudi kmetijstvo in dviga kmetijska proizvodnja. Ker pa z graditvijo industrije stalno narašča tudi število delavcev, za katere je potrebno vsak dan več kmetijskih pridelkov in na drugi strani, industrija zahteva vsak dan večje količine surovin od kmetijstva, je bilo nujno, tudi v kmetijstvu uvesti nove načine dela.

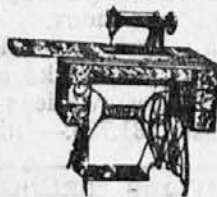
Borci za večje hektarske donose kakor tudi posamezni pridelovalci so na vseh okrajih dosegli že izredno visoke donose pri posameznih kulturah, kar vse dokazuje, da streme tudi slovenski kmetje k napredku. Kje pa bo vstal kak novi Sirotanovič? Kmetijstvo v Sloveniji ga pričakuje in ni dvoma, da ga bo dobilo. Ali v poljedelstvu, živinoreji ali v vinogradništvu, sadjarstvu?

SIROTANOVIČEV PLAMEN JE ŽE ZAJEL KOČEVSKO ŽIVINOREJCE

Prav v dnevih, ko se je na zasedanju Generalne skupščine OZN v New Yorku vodila najhujša borba proti Jugoslaviji s strani predstavnikov Sovjetske zveze, ki so storili vse in se poslužili vseh metod laži in memorale, samo, da preprečijo izvolitev Jugoslavije v Varnostni svet — kar pa jim je spodrsnilo — so na državnem kmetijskem posestvu Mlaka na Kočevskem visoko vzplapolali kresovi in oznanili vsej okolici, da so se dvignili najboljši delavci in organizirali tekmovalno

TISKARNA RUDOLF ŽIVEC
Sarmiento 40 Caseros T. E. 757-1101

SLOVENSKA TRGOVINA IN DELAVNICA ŠIVALNIH STROJEV
Izvršujem popravila na domu.
MARIO SAUNIG
Tinogasta 5436 in 5351
T. E. 64 - 2857

v živinoreji po Sirotanovičevem načinu, za večjo storilnost dela in večjo proizvodnjo.

Ni samo naključje, da se je tekmovalje, ki je doslej edinstveno na področju kmetijstva v vsej državi, pričelo prav na kočevskem državnem posestvu Mlaka. Na Mlaki iz dneva v dan raste živinorejski kombinat, ki ga sestavlja že cela vrsta gospodarskih poslopij, hlevov, provizorijev, silosov, itd. Tu so dani gospodarski pogoji za tekmovalje. Še važnejši pokoj pa je zavest tamkajšnjih delavcev, ki je prišla najbolj do izraza ob pripravah za tekmovalje in ob samem pričetku, ko so si vsi vprek napovedali tekmovalje, pod geslom: "S tekmovaljem v proizvodnji gradimo kmetijski delavec socializem, izboljšujemo življenje in tako odgovarjamo vsem inforburojevskim klevetnikom!"

POGOJI TEKMOVANJA IN NAGRAJEVANJA SO IZDELANI DO VSEH PODROBNOSTI

Po posvetovanju z delavci in brigadirji so "vso kočevsko direkcijo kmetijskih gospodarstev razdelili na tri oskrbnitva: Mlako, Slovensko vas in Polom. Vsako oskrbnitvo so dalje razdelili na dva ali tri brigadne centre, te pa zopet na posamezne skupine. Tako so brigadni center Mlako razdelili na skupine govedorejcev, svinjerejev in rejcev bekonov. Ustanovili pa so tudi novo delovno skupino, ki skrbi samo za pravilno pripravo krme. Dobro se zavedajo, da je izboljšana tehnika krmljenja osnova za povečanje živinorejske proizvodnje. Zvečer po zadnjem krmljenju so začeli uvajati četrto napajanje, ker so spoznali, da to ugodno vpliva na povečanje mlečnosti.

Vodstvo tekmovalja so tako organizirali, da ima vsako oskrbnitvo svojega glavnega brigadirja, vsak brigadni center svojega vodjo brigade. Za vodjo skupin so se izbrali le najboljši delavci, o katerih so prepričani, da jih bodo vodili do pričakovanih uspehov.

(Zaključek prihodnjic.)

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"
izdeluje po najmodernejšem kroju
DANIJEL KOSIC
Calderón 3098 T. E. 50-6228
Devoto - Buenos Aires

ŽELEZO - BETONSKO PODJTJE
RUDOLF KOMEL
za načrte in preračune
Bernaldez 1655 T. E. 67-1411

Recreo "Europa"
Pripraven za nedeljske izlete v Tigre. Prevoz s postaje Tigre F.C.N.G.B. do recrea in nazaj
Lastnika:
BRATA ROVTAR
Tigre F.C.N.G.B. T. E. 749-589
Río Carapachay

Kadar se želite naučiti čistega dobrega zrak in se v miru odpočiteljno se obrnite na

Hostería "LOS ALPES"

lastnik PETER JONKE, Río Ceballos Córdoba
Izvrstna postrežba in zmerne cene

Electricidad y plomería JOSE RADAN
JOSE RADAN
Bernaldez 1550 Buenos Aires

TRADUCTOR PUBLICO
Esloveno, servio-croata, checoslovacko y demás idiomas europeos
Extracciones de partidas para jubilaciones.
San Lorenzo 937, Rosario (Sta. Fe)

KROJAČNICA
Franc Melinc
Paz Soldam 4844 U. T. 59-13
Buenos Aires

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO
kovinska okna in polkna
FRANC BANDELJ
Avda. de los Incos 5021 T. E. 51-

SLOVENSKA JURIDIČNA PISARNA
Odškodnine, odslovitve, nezgode, dišćine in vse sodnijske tramitacije
Uradne ure od 18 do 20
Diagonal Norte 1119 — Piso 8 (nasproti obelisku) Escritorio 800
T. E. 35-6243 Buenos Aires

RESTAVRACIJA "PRI ŠKODNIKU"
Lastnik Jožef Škodnik
Añasco 2652 T. E. 50-

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO
ANTON FORNAZARIĆ
Espeña 558 - J. Ingenieros - T. E. 75-

JUGOSLOVANSKA GOSTILNICA
Pripravni prostori za krogljanje
JANKO POLIAK
Ituzaingó 4267 J. D. PE-

PREVOZNO PODJETJE "GORICA"
LOJK FRANC
Villaroel 1476 T. E. 54-

KROJAČNICA CIRIL PODGORIČ
Tinogasta 5206 Buenos Aires

CALEFACCION
CIRIL PLESNIČAR
Calle Tronador 3203, T. E. 70-6
Buenos Aires

Dobro poznana

Heladería "MARIO"

prodaja sladoleda in likerjev se priporočajo

ZOBEK, PEČENKO in MEDVEŠČEK

Ituzaingó 895

MERLO FCNDFS

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

Gutenberg 3360

T. A. 50 - 3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenidi San Martín

BUENOS AIRES

Krojačnica Stanislav Maurić

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

T. A. 59 - 1232

HOTEL "PRIMAVERA"

Poleg kopališća — Odprt celo leto — Cene zmerne Oskrbljena lastnika

EDVARD GOMIZELJ in ZORA LAH

Avda. LURO 2525 **MAR DEL PLATA** • • T. E. 84-

Talleres Gráficos "Córdoba", Gutenberg 3360, Buenos Aires